

Latweefchu Nwises.

Nr. augustas Gewefchanas = Kummiffiones finnu un nowehleschanu.

Nr. 23. Zettortdeenâ 5tâ Juhni 1830.

Felgawa 4tâ Juhni.

Lihbs 31mu Meija pee Rihgas obsta 416 kuggi
bij atbraufufchi un 257 isgahjufchi.

N o D a u g a w a s.

Ahbermanna Martinsch irr tikpat gohdigs
fainmeeks schinni draudse, kâ arri labs behrnu
tehrs, kas fawejus pareisi turr un prahfigi aud-
se. Kâ wiffi behrni wezzeem labbi isderwas,
tâ arri peektais dehs, Andreis wahrâ, ab-
beem wezzeem bij par preeku, paklaufigs, goh-
digs, labbi mahzichts, un ittin mihsch behrns.
Mahkamâ Sprantscha deenâ, jeb 22trâ ruddena
mehnescha deenâ, buhs trihs gaddi, ka Andrinsch,
to brihd 12tâ gaddâ buhdams, juhkas gannijis,
weens patš pahrnahk us mahjahm, un azzim
redsoht flims; bet ne ko ne fakka kas kait jeb no-
tizis, ne ko ne atbild, ne stahsta. Nr mohkahm
un leelu prassifchanu no winna raustiteem wahr-
deem tik dauds dabbu sinnaht, ka no wilka effoht
gaufcham fabijees. Warr buht; Ahbermanna
mahjas irr leela mescha widdû, kur plehseis brih-
scham gan usklihd. Wezzaki un faine dohmaja,
lai sehns isgult, lai prahâ aprinst, tad gan lab-
baks palikschoht un atkat weffels. Meka! bet jo
deenas ar winnu siktaki teek; winsch tohp rau-
stichts lohzehdos, walloda tam suhdin pasuhd, tâ
ka pehzak ne pufchu plehstu wahrdu wairs ne
spehj isrunnaht, bet paleek ihsti mehms; jaw
flimmiba dohdahs us krihtamu fehrigu, gan ee-
fahkumâ rettaki, bet ar neddelahm un mehne-
scheem ar ween beesaki, tâ, ka daudseis, ir de-
mit reis par deenu pakriht un walstahs, un al-
lasch us galwas krisdams daudseis gihmi stipri
eewainojahs; tikpat arridsan nakti spahrdaht un

fullahs, kad flimmiba tam useet; ne kahdu dar-
bu wairs ne grihb, ne proht, ne spehj strahdaht;
ir grahmatu wairs ne nemm rohkâ, ko weffels
buhdams it ar preeku darrija; ne tas dsird ne
proht, kad scham ko fakka jeb pawehl; jo deem-
schehl prahts tam gluschi bij paschkeebes;
winsch palikke burnis, pagallam nejhga un kâ
ahrprahâ, kas ir ehstu neprassija, bet kad red-
seja ka zitti ehde, tad tikkai rohku ween issteepe
rahhdams, un kad tam dewe tad ehde. Te nu
warr dohmaht, kahdas flumjas, kahdas raises
un behdas gohdigeem wezzeem! Gan padohmu
un paligu melleja fawam nabbaga behrnam, kur
ween sinnadami, pee scha pee ta, pee laudim un
ahrsteem (bet ne pee kahdu ihstu leelu daktaru)
gan schahdas tahdas sahles dewe, ir affini laide
Andreijam, un wiffadi ar winnu ismehginaja;
bet deemschehl wiss par weltu. Jaw wiffu zer-
ribu bija atnest un dohmaht: tas jaw muh-
scham tahds paliks, mehms, gaudenichts un ahr-
prahâ, kas raddeem un draudsei buhs par pa-
leekamu gruhtibu, ja Deews winnu ne peenem,
to pestidams zaur laizigu nahwi. Gan fluffam
wezzaki daudseis noraudajahs par fawu nelai-
migu mihsu behrnu, un luhdse Deewu lai ap-
schehlojahs un winnu pesti. Schehligs Deews
paklaufsija arri winnu gauschu luhgscham, un
isglahbe labbu behrnu — tomehr ne zaur nahwi:
bet Kungs buhdams kas fakka: (Jesai. 55, 8)
mannas dohmas ne irr juhfu dohmas, un
juhfu zelli ne irr manni zelli, jo it kâ deb-
bes augstaka irr ne kâ semme, tâ irr manni
zelli augstaki ne kâ juhfu zelli, un mannas
dohmas ne kâ juhfu dohmas.

Nabbags Andrinsch bij gluschi fawâ walkâ,
gahje un darrija kur un ko grihbbedams, zik mah-

ju-landis spehje, tik winnu fargaja, Bet pehrn, tai fesdeenâ preeksch pirnu Aldwenti, t. i. zotâ Nowembera jeb Andreija deenâ winsch bij ne weenam redsoht no istabas isgahjis. Par labbu brihdi, tad lehnâ atkal eenahk mahjâs, rohku pee galwas turredams un raug — leels zaurums tam paschâ galwas wirsû, no ka affins tam ka no ahderes stipri un leeliski tekk. Papreeksch wezzi mefle tam affini twert, pahrsen dehlam galwu, un guldina winnu. Tad eet tudal pehz affinu pehdahm mefleht, un atrohd turpat fehts-widdû, kur bij gahjis, ihstu affins-pelki, un prahwu afmini klah. Tad nu warreja skaidri saprast, ka, woi peedubris ar kahjahm, woi slihdejis, woi ar farwu flimmibu pakrittis pee semmes, us scho afmini krisdams ar paschu galwir, to few bij fadausijees. Un tâ arri bij. Ut tu Deewa fohdiba par tahdu nelaimigu smaggu krittenti! tas jaw sehnâ gallu darrihs!! — Tâ gan dohmâsi farwâ prahâ, gohdigs lassitais! ir paschi wezzi un faine tâ dohmaja. Bet ne; Deews Andrinu isglahbe ar scho krittenti, kas paschas labbi derrigas sahles tam bij farwâ flimmibâ. Winsch ilgi it jauki un meerigi, bes lohzeftu raustischanas labbi gullejis lihds ohtrai deenai, pamohstahs un zeltahs; gan leelas sahpes tam wahtsweeta un mas spehka, un bij zauru neddelu gan lohti mahjsch; bet brihnumis! Andrinisch zeltahs weffels farwâ prahâ; famanna, nojehds wissu, un apsinmahs ko gribb un darra, sahk runnaht, prassa ehst, dsird ko tam fakka un klausa; gluschi zittahds, un atkal jauns labs gars eeksch winna. Par kahdu laifu fadsije zaurums galwâ; jo deenas tam wairak spehku rohdahs, un walloda lihds jo skaidra un pilniga paleek. Winsch eet atkal pee darba, paddarra wiss pareisi, sahk ir mihlu gramatu atkal zillah, un mahzahs tik labb kâ no jauna; jo diwi gaddi apfahrt, un wehl diwi mehneschi tam bij pagahjuschi ar farwu flimmibu; un brihnumis! taggad pats nesinn, un wissai negribb tizzeht, ka flims bijis; winsch it neko neatmimm no wissa kas tam notizzis, ko darrijis, ko zeetis, un kâ tam gahjis par wissu scho ilgu laifu; schis preeksch winnu tik labb kâ wissai ne bijis; un kad ar winnu par to runna, jeb winnu gribb iswai-

zajt, tad apfaisstahs un nem par launu, dohmadams, ka winnu gribboht apfmeest; jo par neekeem turr wissu ko no tam runna. Woi schi narw wehrâ leekama leeta? — Tiklab meefas-daktareem it kâ ir dabbas un dwehseles-prattigeem Andreija flimmiba un atweffelefchana kassin derrehs par ko freeti pahrdohmaht. Par to esmu es to schè sinnamu darrijis. Leeldeenâs swehtkôs bij Andreis ar farwu tehwu basnijâ, kur schis farwu mihlu weffelu dehtu man peewedde klah, un es pats ar winnu tikku runnâjis. No gihmes pan bahls wehl bij, bet flawehts Deews pilnâ sapraschanâ; pareisi winsch man atbildeja, us wissu ko tam prassiju (zik basnijâ wallas bij runnaht) un ittin no firds swehtihhs no mannim aisingahje gohdigs puifis pateikdams, un pehz mannas, kassin ir dascha gohdiga lassitaja firdswehleschanas, Andreis jo prohjam peenemfees gudribâ, augumâ, un peemihlibâ pee Deewu un zilweekeem; Bet tehws un mahte, kad farwu brihnischki isglahbtu behrnu reds, daudstreif pateizibas affarahm birstoht peeminn Jesus wahrdu, Luth. gram. 15, 24 un fakka: Schismans dehls bij nomirris, un irr atkal dsihws tappis; winsch bij pasuddis, un irr atkal atrasts.

Schulz,
Wirsgalles mahzitais.

Tau pi tawas affinis!

Klaussees un nem wehrâ, kas notizzis! — Weenam gohdigam meschafargam, kam kahdi 50 gaddi bij, nosudde pehrn peepeschi un us weetas spehks no rohkas, tâ ka winsch ar to paschu ne finilgu warreja pazelt. Notirpust rohka pazlikke auksta, kâ mirronam. Gan tappa sahles nestas un dsertas; tomehr, kâ tas jaw eeksch mahjahm eet, ne ihsti tâ, kâ tas no ahrsta nolikts bij. Meschakungs, kas to flimmu gauschi isturreja, nehme winnu us farwu muishu, kur winsch daudsfahrt no daktera tappa apmeklehts, ahrstihhs un kohpts, kâ jaw labbak newarr. Tâ tad notikke, ka ta wainiga rohka jo deenas jo

wingra tappa. Pehz kahdahm nebbelahm bij tas nosuddis spehks jaw tik tabt attezzejis, ka muhsu meschafargs ar sawu gaudenu rohku spehje skalus plehst, galwu suklaht un scho to padarriht. Nu tihk winnam sawu mahjas-buhfschanu pahrluhkoht un winsch tohp us kahdahm deenahm no muishas atlaists; bet ak, par nelaimi! Jo usklist wanderneeks, kas eeteiz, ka ta waina ne kur zittur, ka eeksch affinum un nem to nabbagu meschafargu ahdereht pee labbas rohkas un freifas kahjas. Naw gan. Dhtra deenâ tohp pirts sinaggi kurrinata un tas slimmâis us turren nowests. Schè winnam nodfenn mattus no galwas, un wezza feewa, no pahrnawadda atwesta, usleek winnam keppes (Schrôpffôpfe) us galwu, us fruhim un pee rohkahm. Affinis irr notezzinatas — slimmâis eesauzahs: ak! kâ man paleek weegli! — aismeege turpat pirti un — ne mohstahs wairs! — — Seewa, behrni brehz; wezza keppeneeze meerina, fazzidama, ka ta spreessta stundina jau klahht bijusi, un ka tē nefas zits notizzis, kâ ween Deewa prahts. — Bet naw teefa! Mans meschafargs naw mirris pehz Deewa prahta. Ta besprahtiba irr winnu nokahwusi. Deewa prahts tē bij, lai ar to slimmu darritu, kâ dakters nolizzis. Un buhtu tas notizzis, tad tas ismirris gan wehl schodeen dsihwotu.

— e.

Semneeks un winna dehs.

Labs mulkigs zeema puifis nahze
 No sweeschahm semmehm atpakkal us dsimteni
 Ur sawu jaumu lung', un drohschi melloht sahze,
 Zapat kâ schis, beskaunigi.
 Pehz kahdahm deenahm Sprizzis gahje
 Ur sawu teh' pa leelzetu,
 Bet eijohht atradde us melleem padohmu,
 Winsch melloja un melloht ne nosahje.
 Par nelaimi suns pretti nahze nu.
 „Ak tehtiht!“ — tâ bes kauna Sprizzis sahze —
 „Woi gribbi tizzeht man woi ne,
 „Tad es tew swehreju no weetas schè
 „Ka weenreis suns man pretti nahze,
 „Dlendru semnitè, Pranzoschu rohbeschâ,
 (Par schelmi manni sauz ja nebij tâ)
 „Kas pahraf bija staktu sirgu leelumâ.“

„„Tas, teize tehws, gan irraid ehre mu leetas;
 „„Bet sinnamâs katrai semmei sawi brihnumi.
 „„Ne wissai tablu no schahs weetas,
 „„Par weenu masu juhdsiti,
 „„Tu kahdu tiltu redsefi,
 (Wehs pahreesim tur pehzaki)
 „„Tas daschu zilweku jau krahpis.
 „„Ak, laudis teiz, ka tur pareisi ne effohht,
 „„Jo leelais afmins tur gulloht,
 „„Kur peedausahs, kas schodeen kahbus mellus
 plahpis,
 „„Un krisdams kahju salauschoht.““

Tas puifis satruhahs, kad dsirdejis scho sinnu,
 „Nu, teize winsch, jell tik drihs ne steidsees!
 „Bet ak, tas suns, es atkal peeminn' winnu,
 „Zit leels tas effohht bijis itt pateef!
 „Kâ stallu sirge? — Nu tas par dauds gan buhtu,
 „Schis suns, man prahtâ nahk, bij' pufsgadd wez-
 zumâ,
 „Bet leezinaht es warr' ar swehrestibu gruhtu,
 „Ka winsch bij' drohschi bulla leelumâ!“

Wehl labbu gabbaru tee staiga;
 Bet Spritscham sirds jau pufst. Woi warr buht
 zittadi?

Kas kahju lausitu labprahgtigi?
 Tau rahdahs fohdu tils preeksch winna waiga,
 Un Sprizzis kahjas sahpes nomanna.
 „Ak tehws! tâ eesahk winsch, tas suns, kâ stah-
 siju,
 „Bij' leels un ja es tam ir kaut ko peelikku,
 „Tad tomehr leelaks ne kâ telsch bij' laidarâ.“ —

Jau tils irr klahht! — Tew nebuhs labbi Spriz-
 zis! —
 Tehws eet papreckschu; dehs to steidsahs aptur-
 reht:

„Ak tehtiht! ne gribbi kâ behrens man eetizzeht,
 „Kâ tahdâ leelumâ suns redsehts tizzis.
 „Ur ihseem wahrdeem teift, pirms buhsim tiltinâ,
 „Tas suns, ko redseju, bij sunna leelumâ.

Tew ne buhs tuhliht nemt par kaunu
 Kad gekkis tawâ preekschâ melloht sahk.
 Tad mello wairak patâ un darr tam kaunu,
 Tu winnu labboht un mellu gaismâ nahk.

L.

Teefas flubbdina schanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas,
 ta Patwaldineeka wissas Kreemu Walts ic. ic. ic.,
 no Pecunawas pagasta teefas wissi tee, kam kaut kah-

Das praffifchanaſ pee teem Krohna Dſchuhſtes ſaim-
neekem Zeekſchu Janna un Wahzeefchu Unſcha buh-
tu, kaſ ſliktas mahju waldbifchanaſ un leelu parradu
dehl, no ſawahm mahjahm iſlikti un par kurru mantu
Konkurſiſ noſpreekſtē tappiſ, ſcheit tohp uſſaukti, feſchu
nebbelu ſtarpā no appakſchraſſitas deenas, pee ſchiſ
pagafſta teefas peeteiktees.

Peenawa 17tā Meija 1830.

2

(R. S. W.) ††† Tſchabbu Kriſch, peefehdetaiſ.
(Nr. 191.) Joh. E. Szonn, pagafſta teefas ſfrihweriſ.

Us pawehleſchanaſ tahs Keiſerikſas Majefteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 2c. 2c. 2c.,
tohp no Uhlrawas = Silles pagafſta teefas wiſſi par-
radu deweji ta, ſawas mahjas neſpehziabas dehl atde-
wuſcha Uhlrawas ſaimneeka Reſſinu Mikkelā, par kur-
ra mantu konkurſiſ noliktē tappiſ, aizinati, lai pee
ſaudeſchanaſ ſawas teefas, diwju mehneſchu ſtarpā,
prohti lihds 19tu Zuhni f. g. ar ſawahm praffiſcha-
nahm pee ſchiſ pagafſta teefas peeteizahs. To buhs
wehrā nemt!

Uhlrawas = Silles pagafſta teefa 19tā Uwrila 1830. 3

††† Zahne Wikſin, pagafſta wezzakaiſ.
(Nr. 13.) P. N. Meyer, pagafſta teefas ſfrihweriſ.

Us pawehleſchanaſ tahs Keiſerikſas Majefteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 2c. 2c. 2c.,
tohp no Krohna Behrēmuiſchāſ pagafſta teefas wiſſi
tee, kam kahdas taiſnas praffiſchanaſ no ta nomirru-
ſcha Behrs = un Zihpelmuiſchāſ meſchafarga Wiſhmju
Kaſpara irraid, par kurra palikkuſchu mantu konkurſe
ſpreekſta, uſaizinati, lihds 17tu Zuhni f. g. pee ſchiſ
pagafſta teefas peeteiktees.

Krohna Behrēmuiſchāſ tanni 27tā Meija 1830.

H. Behting, pagafſta wezzakaiſ.
(Nr. 362.) J. H. Müller, pagafſta teefas ſfrihweriſ.

Wiſſi tee, kam kahdas taiſnas parradu praffiſcha-
naſ jeb maſkaſchanaſ pee ta lihdsſchinniga Oſtbach-
Freibergeſ ſaimneeka Tohju Zahna buhtu, kurſch ſa-
was mahjas truſtkuma dehl atdewiſ un par kurra
mantu konkurſiſ noliktē tappiſ, tohp uſaizinati, lihds

16tu Zuhni mehneſcha deemu f. g. ar tahm paſchahm,
pee ſaudeſchanaſ ſawas taiſnibaſ ſcheit peeteiktees.

Oſtbach = Freibergeſ pagafſta teefa tanni 3ſchā
Meija 1830.

(S. W.) ††† Bruzze Jute, pagafſta wezzakaiſ.
N. J. Schoerner, pagafſta teefas ſfrihweriſ.

Wiſſi tee, kam pee to maſu mantu ta nomirruſcha
Snehpeleſ dſcedataja Karl Koch, kurſch pee Leelaſ
Behreſ draudſi peederreja, kaut kahdas taiſnas praſ-
fiſchanaſ irr, tohp uſ = un preekſchā aizinati, wiſſ-
wehlaki lihds 11tu Zuhli f. g. kurſch par to iſſehſdſamu
terminu noliktē, pee muſchigāſ kluffuzeefchanaſ, kā
likkumi to pawehl, ſcheitanu peeteiktees.

Snehpeleſ pagafſta teefa 10tā Meija 1830. 1
(S. W.) Meſchaluhlu Uhdamſ, pagafſta wezzakaiſ.
P. J. Berg, pagafſta teefas ſfrihweriſ.

Zittas fludbinaſchanaſ.

Laſ pee maſeemwahrteem un uſ Salkamuiſchāſ zekku
tam ne ſenn nomirruſcham pilſſehſtaſ birgeram Friedrich
Hartmann peederriſ biſiſ namſ un klahſtuhdamāſ eh-
kaſ, ar kohku un ſaknu dahſu, kaſ uſ daſchadu pel-
niſchanaſ leeti derrigſ irr, par lehtu naudu un ka ar
tahm norunnāſchanaſ warr ar meeru buht, irr pahr-
dohdamſ, wei arri papreeſch uſ renti teek iſſohliktē.
Klahſtaku ſianu dohd Ludwig Hartmann Nihgā, kur
wianu pee nohmu waldbifchanaſ warr iſwaizahſ.

Zelgawā 10tā Meija 1830.

La Lipſtu muiſchāſ (Klein Friedrichſhof) uhdens-
ſubmalla lihds ar to ſubmallaſkrohgu atkal no Zahneem
1830 uſ renti tohp iſſohlikti. Kam tiſt to uſ renti
nemt, lai ar teefigu apgalwoſchanaſ tanni 24tā un
31mā Meija un 7tā Zuhni deenā Brambergamuiſchāſ
pagafſta teefas ſehdeſchanaſruhmiſ ſanahſ un ſawu ſoh-
liſchanaſ ſinnanu darra.

Zelgawā 21mā Meija 1830.

Ka eſ nu atkal tohs iſtſus Wahzu iſkaptuſ no wiſ-
ſadahm ſurtehm no jauna eſmu dabbutiſ un tohs par
wiſſlehtaku maſku pahrdohdu, to eſ ſcheit wiſſeem,
kaſ ar teem andele, ſinnamu darra.

Zelgawā 21mā Meija 1830. 2
Joh. Heinz. Schwollmann.

ſ ſ t z u d r u c k e n e r l a u b t .

Im Namen der Civiloberverwaltung der Oſſeeprovingen: J. D. Braunschweig, Cenſor.

No. 254.